

som fremdeles skal anses for en Ret. Jeg vil nok indrømme, at det er en Ret, forsaavidt den er bleven benyttet, men ellers er det ikke en Ret, som Godseierne kunne paastaar ogsaa fremdeles, at være i Besiddelse af, og som Lovgivningen ikke kan fratage dem. Det blev da et reelt Privilegium, de havde, og som derfor, hvis det skulde forsvinde, maatte afløses, som man har afløst andre reelle Privilegier (Berg: Saakaldte reelle Privilegier.). Ja, saakaldte reelle Privilegier. Det vilde være et farligt Princip i vor Lovgivning, at man, fordi man engang havde givet en vis Klasse Statsborgere en Ret, ikke kunde fratage dem den igjen, og især vilde det være farligt, naar denne Ufrænelighed skulde udstrækkes til de Forhold, hvori de Vedkommende ikke hidtil havde gjort deres Ret gjældende. Det forekommer mig derfor, at Lovgivningen, ligesaa vel som den har givet Godseierne denne Ret til at inddrage den 10de Gaard, ogsaa maa være berettiget til at fratage dem den, forsaavidt de ikke have gjort Brug af den. Forsaavidt kan jeg ikke se, at der er noget Urigtigt i at følge Forslaget under Nr. 15, thi der er deri virkelig givet Godseierne et saa godt Varsel, at de ikke kunne klage over, at de ikke have kjendt denne Bestemmelse iforveien. Forsaavidt Godseierne vilde benytte Retten, vide de, at de maa benytte den inden den i Forslaget nævnte Tid, og er Retten da ikke benyttet, er det i sin Orden, at den bortfalder. — Det Princip, der blev opstillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), nemlig at Statskassen ikke skal tage Noget til Indtægt med Hensyn til Inddragelse af Fæstjord under Hovedgaarde, kan maasse have en Del for sig, men det forekommer mig, at det ærede Medlem ikke var fuldkommen berettiget til ved denne Behandling at drage det frem, som er Mangel ved Loven, da han ikke selv har stillet noget Forslag til Forandring deri. Han sagde rigtig nok, at han vilde stemme imod Forslag, hvort en saadan Bestemmelse indeholdtes, og som Følge deraf vil han vistnok ogsaa stemme imod Forslaget under Nr. 1. Det ærede Medlem udtalte sig ikke bestemt imod den første Del af Forslaget — det er jo nemlig tydeligt, at det falder i to Dele —

men hvis han ikke principmæssigt er imod den første Del, maatte han have stillet Forslag om, at den sidste Del skulde bortfalde, og jeg skulde da have stemt med ham. Dette er nu imidlertid ikke sket, og derfor vil jeg stemme for Forslaget under Nr. 1, naar Underændringsforslaget under Nr. 2 bliver vedtaget.

J. N. Hansen: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing længe. Med Hensyn til hvad der blev ytret af den ærede Ordfører skal jeg gjøre opmærksom paa, at hans Stilling til Lovforslaget er en ganske anden end min, og at han derfor er konsekvent, naar han vil tage det, der foreligger i Forslaget under Nr. 1, selv om Underændringsforslaget dertil ikke vedtages, medens jeg ikke vilde være konsekvent, hvis jeg gjorde det Samme. Det vil vides, at den ærede Ordfører agter at gaa ind paa den høitagtede Ministers Forslag til § 10, medens jeg ikke agter at gjøre det, og deri ligger vor forskjellig Betragtning af, hvad vi vilde opnaa ved at tage Ministerens øvrige Forslag. Efter hvad den høitagtede Minister sidst sagde, er det klart, at naar hans Forslag til § 10 ikke vedtages, vil han ikke tage sig videre af Lovforslaget; men dermed er ogsaa givet, at det nytter ikke, at vi søie os efter den høitagtede Minister i alle andre Punkter, naar vi ikke vilde tage hans Forslag til § 10. Der var en Ytring af den høitagtede Minister, der var mig paafaldende. Han sagde nemlig, at han ikke kunde tage sig videre af Lovforslaget, naar hans Forslag til § 10 ikke vedtoges, thi da ansaa han det for umuligt at sætte Loven igjennem i det andet Thing. Jeg trode imidlertid, at, naar en Minister kunde gaa ind paa en Sag, og han ikke saa nogen Hindring i sin egen Overbevisning for at gaa ind paa den, kunde han ogsaa godt gjøre det, selv om han ansaa det for umuligt at sætte den igjennem i det andet Thing. Jeg tror, det er Noget, der især saa jevnligt, at vore Ministre vedkjende sig en Mening og gaa ind paa at modtage Forslag, der ere begrundede paa denne Mening, uagtet de maa vide, at det er umuligt at sætte det igjennem i et andet Thing, og jeg tror navnlig, at den